

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2017 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2017, poz. 1769, z późn. zm.) reguluje w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej i postępowania adopcyjnego. Określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa wprowadziła nowe instytucje w zakresie pieczy zastępczej i zasad wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Powołano asystentów rodziny, których zadaniem jest prowadzenie pracy z rodziną przeżywającą trudności. Wprowadzono zmiany w zakresie dotychczas istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz w zakresie finansowania pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 cytowanej na wstępie ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez;
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 3) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 4) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz kosztów związanych z pomocą udzielaną przez rodziny wspierające;
- 5) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 6) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny na podstawie:

- uchwały Nr XIV/94/12 Rady Gminy Lubawa z dnia 31 stycznia 2012r. w sprawie wyznaczenia Ośrodka Pomocy Społecznej do organizacji pracy z rodziną;
- uchwały Nr III/11/2014 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 grudnia 2014r. w sprawie prowadzenia przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa placówek wsparcia dziennego;
- uchwały Nr V/25/2015 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 lutego 2015r. w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubawa na lata 2015 – 2017;
- zarządzenia Nr 122/2012 Wójta Gminy Lubawa z dnia 01 lutego 2012r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do prowadzenia

postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji;

- zarządzenia Nr 123/2012 Wójta Gminy Lubawa z dnia 01 lutego 2012r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do ustanawiania rodziny wspierającej oraz zawierania i rozwiązywania umów z tą rodziną;
- Zarządzenie Nr 124/2012 Wójta Gminy Lubawa z dnia 01 lutego 2012r. w sprawie upoważnienia Zastępcy Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Wskazana na wstępie ustawa zobligowała samorząd gminny do opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Lubawa na lata 2015 – 2017 został uchwalony uchwałą Nr V/25/2015 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 lutego 2015r.

Karta monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2017 stanowi załącznik do sprawozdania.

Program wsparcia rodziny ma na celu prowadzenie i rozwój działań w zakresie wzmocnienia roli funkcji rodziny, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. Wieloaspektowa praca z rodziną naturalną, ochrona odpowiedniego poziomu życia rodziny oraz rozwój specjalistycznego wsparcia pozwoli na ograniczenie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Praca z rodziną

Podstawowym zadaniem gminy jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Ustawa wprowadziła funkcję asystenta rodziny, który ma pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierać w prowadzeniu domu i ich codziennych czynnościach.

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z umowami: nr PS-I.946.13.86.2017 z dnia 10 października 2017r. oraz umową nr PS-I.946.13.86.2017.FP (realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”) z dnia 30 listopada 2017r. zawartymi pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Lubawa realizował działania w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2017 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Na realizację zadania pozyskano środki z dotacji w wysokości 12.434,00 zł, natomiast wkład własny wynosił 22.664,15 zł. W ramach realizowanego zadania poniesiono koszt w wysokości 35.098,15 zł.

Zadanie było realizowane od 1 stycznia 2017r. do 31 grudnia 2017r. Głównym celem zadania było zatrudnienie w 2017 roku 1 asystenta rodziny, posiadającego kwalifikacje określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ramach zadania asystent rodziny realizował pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W okresie realizacji zadania wsparciem

objęto 11 takich rodzin. Liczba osób w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny to 57 osób, w tym dzieci w liczbie 37.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

Pomoc rodzinie realizowana jest również w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Z uwagi na potrzebę wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, w tym przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa (psycholog zatrudniony w wymiarze ½ etatu) realizowane były bezpłatne konsultacje psychologiczne. Ponadto mieszkańcy gminy Lubawa mieli możliwość korzystania z bezpłatnych konsultacji i porad w Punkcie Pomocy Rodzinie (prowadzonego i finansowanego w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), w tym: psychologicznych, prawnych i rodzinnych.

W 2017 roku udzielono 385 konsultacji psychologicznych oraz 103 porady (27 porad prawnych i 76 porad rodzinnych).

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Cytowaną na wstępie ustawą wprowadzono ponadto formę wsparcia rodziny w postaci rodziny wspierającej, która na podstawie stosownej umowy z wójtem wspiera rodzinę przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2017 roku nie wystąpiła potrzeba ustanowienia rodziny wspierającej.

Zgodnie z art. 18 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa prowadzi placówki wsparcia dziennego na podstawie uchwały Nr III/11/2014 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 grudnia 2014r. w sprawie prowadzenia przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa placówek wsparcia dziennego.

Głównym ich zadaniem jest wspieranie rodzin zarówno w opiece nad dziećmi, jak i w ich wychowywaniu. Wsparcie udzielane jest przede wszystkim poprzez zapewnienie dzieciom pomocy w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego, dzięki organizacji różnego typu zajęć. Placówki prowadzone są w połączonych formach: opiekuńczej oraz pracy podwórkowej, które realizowane są przez odpowiednio wykwalifikowanych wychowawców.

Zajęcia w placówce służą nauce i zabawie. Dzieci nie tylko zdobywają wiedzę na temat różnego typu zagadnień, ale także rozwijają swoje umiejętności praktyczne, zainteresowania

i zdolności, dzięki licznym zajęciom plastyczno-technicznym, sportowym czy kulinarnym. Nie brakuje również różnego rodzaju gier, zabaw oraz imprez i wyjazdów integracyjnych, które służą kształceniu prawidłowych zachowań i więzi społecznych u podopiecznych. Placówki zapewniają także rozwój w sferze kulturalnej organizując różnego typu wydarzenia związane z bieżącymi świętami, a także stwarzając dzieciom możliwość obcowania z literaturą oraz sztuką.

Szczególną uwagę w Placówkach Wsparcia Dziennego poświęca się dzieciom z problemami emocjonalnymi, szkolnymi oraz zagrożonym demoralizacją, przestępczością czy uzależnieniami. Wychowawcy nie tylko podejmują działania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych czy przeciwdziałania narkomanii, ale także dbają o eliminowanie podstawowych zaburzeń zachowania.

Placówki współpracują z różnymi organizacjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka oraz ze środowiskiem lokalnym. Ważnym elementem pracy wychowawców jest także stały kontakt z rodzicami, którzy włączeni są w bieżącą działalność.

W 2017 roku w ramach działalności tut. Ośrodka funkcjonowało 9 placówek:

- Placówka Wsparcia Dziennego w Łążyńcu,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Mortągach,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Prątnicy,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Rakowicach,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Rożentalu,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Samplawie,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Szczepankowie,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Targowisku Dolnym,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Złotowie.

Placówki funkcjonowały w wymiarze 20 godzin tygodniowo (5 dni x 4 godz), prowadzone były m.in. zajęcia: plastyczno–techniczne, komputerowe, sportowe, kulinarne, muzyczne, pogadanki z elementami socjoterapii, pomoc w nauce, gry i zabawy oraz inne formy organizowania czasu wolnego (warsztaty graffiti, noclegi w świetlicy, karaoke, biwaki, wycieczki, przejażdżki rowerowe, seanse filmowe, warsztaty teatralne, zajęcia tematyczne itp.).

Ponadto w placówkach organizowane były imprezy integracyjne dla dzieci, młodzieży oraz społeczności lokalnej m.in.:

- imprezy okazjonalne i tematyczne (np. Bal Karnawałowy, obchody Dnia Kobiet, Pierwszego Dnia Wiosny, Mikołajki, Wigilia),
- cykl imprez w ramach obchodów XIX Warmińsko - Mazurskich Dni Rodziny pod hasłem „Miłość w rodzinie nigdy nie zginie” (m.in. obchody Dnia Matki i Dnia Ojca, wyjazdy integracyjne, pogadanki tematyczne, zawody sportowe, pikniki rodzinne, turnieje wiedzy, potyczki rodzinne, warsztaty artystyczne, warsztaty międzypokoleniowe i inne).

Liczbę uczestników, kadre i koszt utrzymania poszczególnych placówek w 2017 roku przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Placówka	Liczba uczestników	Koszt utrzymania				Kadra
			Ogółem (w zł)	w tym: środki własne (w zł)	w tym: środki Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	w tym: dotacja	
1.	Placówka Wsparcia Dziennego w Łążynie	21	27.433,74	27.433,74	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
2.	Placówka Wsparcia Dziennego w Mortęgach	17	37.020,59	37.020,59	-	-	1 wychowawca, ½ etatu
3.	Placówka Wsparcia Dziennego w Prątnicy	26	44.207,06	44.207,06	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
4.	Placówka Wsparcia Dziennego w Rakowicach	10	43.942,90	43.942,90	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
5.	Placówka Wsparcia Dziennego w Rożentalu	30	52.757,05	28.482,45	24.274,60	-	2 wychowawców 2 x ½ etatu
6.	Placówka Wsparcia Dziennego w Samplawie	24	20.771,52	4.901,87	15.869,65	-	1 wychowawca na ½ etatu
7.	Placówka Wsparcia Dziennego w Szczepankowie	22	34.541,84	26.987,29	7.554,55	-	1 wychowawca na ½ etatu
8.	Placówka Wsparcia Dziennego w Targowisku Dolnym	14	32.735,38	32.735,38	-	-	1 wychowawca, ½ etatu
9.	Placówka Wsparcia Dziennego w Złotowie	15	31.176,56	6.622,68	24.553,88	-	1 wychowawca na ½ etatu
Ogółem uczestników		233					

Dodatkowo w okresie wakacyjnym od 03.07.2017r. do 31.08.2017r. działało 8 Wakacyjnych w miejscowościach Byszałd, Gutowo, Lubstynek, Łążek, Omule, Rumienica, Tuszewo i Zielkowo.

Świetlice w Gutowie, Łążku, Omulu, Rumienicy i Zielkowie funkcjonowały w wymiarze 20 godzin tygodniowo (5 dni x 4h), świetlice w Byszałdzie i Tuszewie 12 godzin tygodniowo (3 dni x 4h) natomiast świetlica w Lubstynku 8 godzin tygodniowo (2 dni x 4h). W świetlicach prowadzone były zajęcia animacyjne, plastyczno – techniczne, kulinarne, sportowe, pogadanki, gry i zabawy oraz inne formy organizowania czasu wolnego (warsztaty graffiti, noclegi w świetlicy, ogniska, wycieczki piesze i rowerowe, seanse filmowe, pikniki rodzinne).

Liczbę uczestników, kadre i koszt utrzymania poszczególnych placówek w 2017 roku przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Świetlica	Liczba uczestników	Koszt utrzymania - środki własne (w zł)	Kadra
1.	Wakacyjna Świetlica w Gutowie	12	143,03	1 wychowawca oddelegowany do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania

2.	Wakacyjna Świetlica w Lubstynku	12	-	1 wychowawca <i>oddelegowany do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania</i>
3.	Wakacyjna Świetlica w Łążku	12	-	1 wychowawca <i>oddelegowany do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania</i>
4.	Wakacyjna Świetlica w Omulu	38	-	2 wychowawców <i>oddelegowanych do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania</i>
5.	Wakacyjna Świetlica w Rumienicy	10	-	1 wychowawca <i>oddelegowany do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania</i>
6.	Wakacyjna Świetlica w Zielkowie	25	-	1 wychowawca <i>oddelegowany do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania</i>
7.	Wakacyjna Świetlica w Byszwałdzie	12	-	1 wychowawca <i>oddelegowany do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania</i>
8.	Wakacyjna Świetlica w Tuszewie	18	-	1 wychowawca <i>oddelegowany do pracy w placówce na okres jej funkcjonowania</i>
Ogółem uczestników		139		

Rodzice i opiekunowie z terenu gminy Lubawa mają możliwość zgłaszania swoich dzieci do wyżej wymienionych Placówek Wsparcia Dziennego. Przeznaczone są one dla dzieci w wieku od 6 do 16 lat. Uczestnictwo w zajęciach jest bezpłatne.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Wyróżnia się następujące typy rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra);
- niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępniemi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępniemi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinny dom dziecka to miejsce, w którym może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci. Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę o świadczenie usług, z tytułu której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne. Czas trwania umowy - minimum 5 lat.

Natomiast instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

W 2017 roku na terenie gminy Lubawa funkcjonowało 10 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 21 dzieci, w tym w:

- 15 dzieci w 5 rodzinach niezawodowych,

- 6 dzieci w 5 rodzinach spokrewnionych.

W pieczy zastępczej poza terenem gminy umieszczonych było 14 dzieci pochodzących z terenu gminy Lubawa, w tym:

- 14 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- 3 dzieci w 3 rodzinach spokrewnionych,
- 4 dzieci w 4 rodzinach niezawodowych,
- 2 dzieci w 1 rodzinnym domu dziecka,

- 5 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- 5 dzieci w 2 placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2017 roku gmina Lubawa współfinansowała pobyt 7 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz 4 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Poniesione wydatki przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	niezawodowej	5	7	35.950,00
2.	spokrewnionej	3	3	5.766,93
Ogółem		8	10	41.716,93

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku pre-adoptyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2017 roku gmina Lubawa współfinansowała pobyt 5 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Poniesione w tym zakresie wydatki przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	placówce opiekuńczo-wychowawczej	5	67.858,73
Ogółem		5	67.858,73

Podsumowanie i analiza potrzeb

Obowiązująca od dnia 1 stycznia 2012r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2017, poz. 1769, z późn. zm.) nakładając na gminę zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie.

W ustawie przewidziano wprowadzenie mechanizmów wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego środkami budżetu państwa w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednakże ze względu na trudną sytuację finansów publicznych środki te są ograniczone. Z konstrukcji przepisów ustawy jednoznacznie wynika, że przyznanie dotacji celowej nie jest obligatoryjne, w związku z czym nie stanowi ona zabezpieczenia dofinansowania przez państwo zadań realizowanych przez samorządy.

W związku z powyższym większość realizowanych działań gmina musi finansować we własnym zakresie zabezpieczając na ten cel środki w budżecie.

Rok 2018 i kolejny będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia.

W szczególności poprzez:

- realizację działań przewidzianych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w gminie Lubawa na lata 2018 – 2020;
- utrzymanie i rozwój usługi asystenta rodziny;
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego;
- usługi dla rodzin;
- realizację form wsparcia w ramach Projektu „Rodzina na Plus” współfinansowanego z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Od początku bieżącego roku tut. Ośrodek kontynuuje działania w zakresie objęcia wsparciem i pomocą asystenta rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Obecnie usługą asystenta rodziny objętych jest 16 rodzin, w tym 8 rodzin w ramach realizacji Projektu „Rodzina na plus”. Na realizację działań w 2018r. zaplanowano środki w kwocie 89.226,26 zł, w tym 44.152,26 zł w ramach Projektu „Rodzina na Plus” współfinansowanego z EFS.

Kontynuowana jest również pomoc rodzinie w zakresie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, które realizowane jest w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa przez psychologa zatrudnionego w wymiarze ½ etatu oraz w Punkcie Pomocy Rodzinie (prowadzonego i finansowanego w ramach Gminnego Programu Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii). W 2018 roku zaplanowano na realizację tych działań środki w wysokości 67.313,03 zł, w tym 26.484,00 zł w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 191 przedmiotowej ustawy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka współfinansuje koszty jego pobytu w pieczy zastępczej. Udział gminy we współfinansowaniu pobytu dziecka w pieczy, zgodnie z przepisami stopniowo wzrasta. Im dłuższy okres pobytu dziecka w rodzinie zastępczej czy rodzinnym domu dziecka, tym większy udział finansowy gminy.

Obecnie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej powiat wydaje co najmniej 660 zł miesięcznie, a w niezawodowej 1.000 zł. To oznacza, że gdy dziecko trafia do jednej z takich rodzin, koszt gminy to odpowiednio 66 zł lub 100 zł, tj. 10% kosztu, po roku będzie to 198 zł oraz 300 zł, tj. 30% kosztu a po dwóch latach to już kwota 330 zł oraz 500 zł czyli 50% kosztu pobytu.

Znacznie większe koszty ponosi gmina, gdy dziecko trafia do placówki opiekuńczo-wychowawczej. W tym wypadku koszt utrzymania dziecka sięga nawet 3–6 tys. zł miesięcznie. Od stycznia br. gmina Lubawa współfinansuje pobyt 12 dzieci umieszczonych w dwóch placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w których średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka wynoszą 3.346,84 zł.

Zestawienie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2012 – 2018 przedstawiają poniższe tabele.

Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej

Lp.	Wyszczególnienie/rok	Liczba dzieci	Wydatki gminy w zł	
			poniesione	planowane
1.	2012	6	6.772,48	---
2.	2013	7	21.223,54	---
3.	2014	10	37.431,21	---
4.	2015	18	41.106,15	---
5.	2016	11	43.521,64	---
6.	2017	11	41.716,93	---
7.	2018	12	---	47.472,00
Ogółem			191.771,95	47.472,00

Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej

Lp.	Wyszczególnienie/rok	Liczba dzieci	Wydatki gminy w zł	
			poniesione	planowane
1.	2016	4	22.735,96	---
2.	2017	5	67.858,73	---
3.	2018	12	---	124.129,00
Ogółem			90.594,69	124.129,00

W 2017 roku kontynuowane są również działania w 9 Placówkach Wsparcia Dziennego działających na terenie gminy Lubawa. Dodatkowo w okresie wakacyjnym w miesiącach lipiec-sierpień planuje się uruchomienie 8 Wakacyjnych Świetlic w miejscowościach: Gutowo, Lubstynek, Łązek, Omule, Rumienica i Zielkowo, Tuszewo i Byszwałd. Zaplanowano w roku bieżącym wydatki na ten cel w kwocie 432.122,00 zł, w tym 83.685,00 zł w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2017-2022 tut. Ośrodek realizuje będzie „Rodzina na Plus” współfinansowany z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Celem Projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i integracja ze środowiskiem lokalnym 48 rodzin/78 osób mieszkańców gminy Lubawa zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem w latach 2017-2022.

W wyniku działań w projekcie uczestnicy podniosą swoje umiejętności w zakresie: prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania czasem i planowania budżetu domowego, umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społeczno-personalnych, zwiększą motywację do działania. Ponadto rozszerzona zostanie oferta świadczenia usług społecznych w zakresie asysty rodzinnej - zatrudnienie dodatkowego asystenta rodziny.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i ich rezultaty będą zależały w dużej mierze od współpracy instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę.

Nadrzędnym celem realizowanych zadań jest zapewnienie każdej rodzinie kompleksowego, spójnego i zintegrowanego wsparcia, które przyczyni się do jej rozwoju biopsychicznego, społecznego, kulturalnego oraz materialnego.